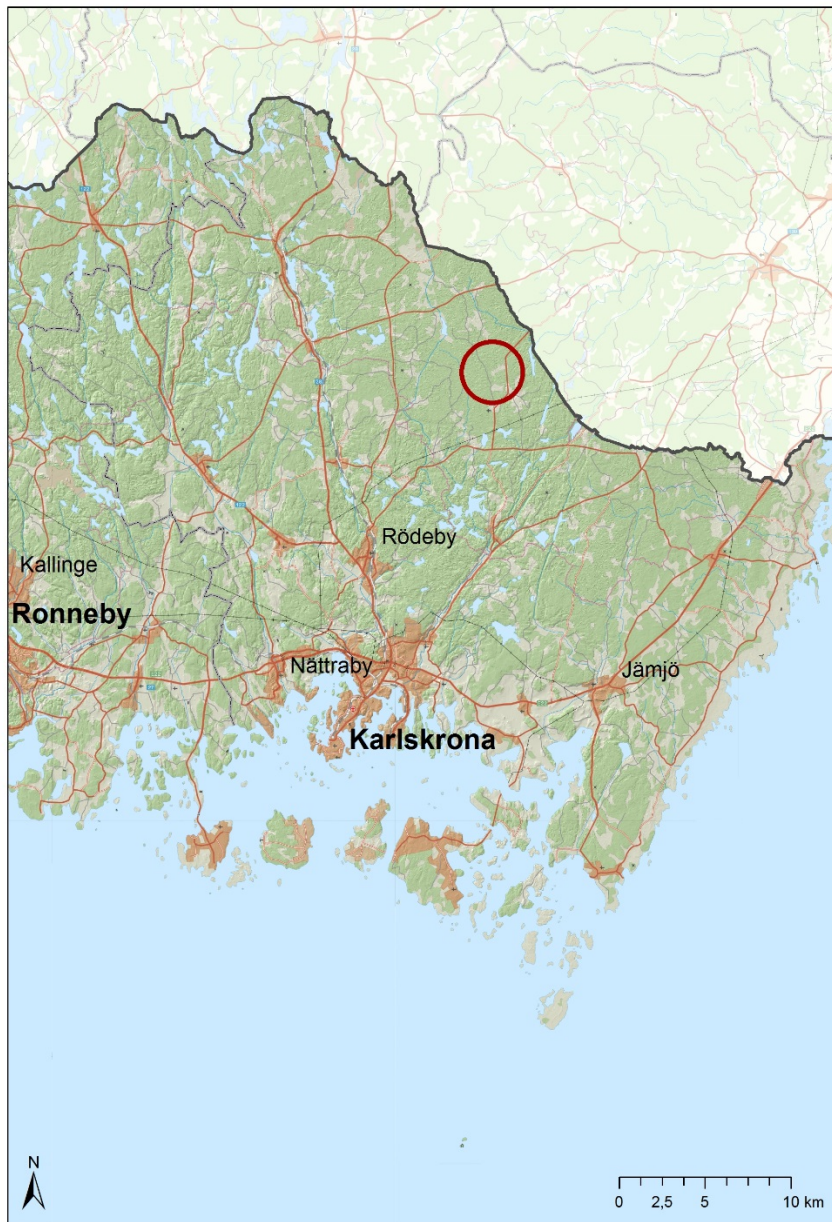

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410244 Hagatorpet

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410244 Hagatorpet**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 2,6 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-24

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

6510 - Slåtterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Hagatorpet bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Hagatorpet är det prioriterade bevarandevärdet den artrika slåtterängen samt omgivande betesmarker. Ängen och betesmarkerna har strukturer och naturtyper av mycket stor betydelse för en lång rad arter knutna till brukade gräsmarker utan påtaglig negativ påverkan.

Skogs- och mellanbygden i Karlskrona kommun innehåller ett flertal mindre, artrika betesmarker och slåtterängar. De är representativa för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge, före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Området utgörs av betes- och slåttermarker vid Hagatorpet, norr om Krogsmåla i östra Blekinges skogsbygd. Betesmarken innehåller en mosaik av starräng, blåtåteläng och artrika gräsmarker. I trädskiktet återfinns ek och björk samt ett inslag av al, rönn och oxel. Buskskiktet utgörs av enbuskar samt enstaka nypon, slån och hagtorn. Några hamlade lönnar finns i området.

Hävdgynnad flora som noterats i betesmarken är granspira, darrgräs, stagg, solvända, knägräs, jungfrulin, jungfru Marie nycklar och ängsvädd. Slåtterängen är en nästan helt öppen äng som tidigare varit odlad. Arter som växer i ängen är ängsskallra och vårbrodd. Området har också en fin fjärilsfauna med några rödlistade arter: mindre bastardsvärmare och ängsmetallvinge.

Dessutom är Hagatorpet ett av få kända områden i sydöstra Sverige där mullvadssyrsa förekommer.

Vad kan påverka negativt

- Minskat eller upphört bete/slåtter, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- En felaktig skötsel av slåtterängen, exempelvis användning av icke skärande redskap eller för tidig slåtter.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i angränsande områden, exempelvis kalavverkning, skogsplantering, dikning och täktverksamhet.
- Vildsvinsbök.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Området saknar formellt skydd eller miljöersättning inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen kommer att inleda en dialog med markägaren om möjligheten att ansöka om miljöersättning. Som alternativ kan mellan länsstyrelsen och markägaren upprättas ett avtal för områdets skötsel.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6230 - Stagg-gräsmarker**

Areal: 0,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den artrika stagg-gräsmarken i Hagatorpet utgörs av ett mindre område som domineras av stagg. Området är öppet med enstaka enbuskar. Gräsmarken är frisk, med en artrik flora med darrgräs, Jungfru Marie nycklar, kattfot och hirsstar.

Bevarandemål

Områdets stagg-gräsmarker ska vara minst 0,1 hektar. Gräsmarken ska vara öppen och starkt präglad av bete. Förekomst av träd och buskar som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Kärnväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter som jungfrulin, darrgräs, jungfru Marie nycklar, ängsviol och stagg.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området är gott.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den artrika gräsmarken i Hagatorpet är en torr till frisk mark. Trädskiktet domineras av björk med inslag av ek och al, samt bärande träd som oxel, rönn och körsbär. Buskskiktet utgörs av enbuskar, samt nypon-, slån- och hagtorsbuskar. Området har en artrik flora med darrgräs, höskallra, Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, prästkrage, nattviol och ängsvädd.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara minst 1,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som darrgräs, höskallra, pillerstarr, prästkrage och slätterfibbla. Betesmarken ska vara öppen med ett visst inslag av träd och buskar som ek, björk och al. Övriga värdefulla hagmarksträd, exempelvis oxel, sälg, vildapel och rönn ska finnas. Stenmurar och odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter, som örnbräken, som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området är gott.

6410 - Fuktängar

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Fuktängen i Hagatorpet domineras av blååtäl med inslag av vekeååg och olika starrarter som blekstarr, hirsstarr, pillerstarr och stjärnstarr. I trädsiktet växer enstaka björk och busksiktet är glest. En relativt nyhamlad sälj finns i området. Övriga kärlväxter i fuktängen är granspira, sumpmåra och Jungfru Marie nycklar.

Bevarandemål

Områdets fuktängar ska vara minst 1,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävddad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter, exempelvis hirsstarr, pillerstarr, granspira, höskallra, Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, kärrviol och vårbrodd. Hirsstarr och sumpmåra ska förekomma rikligt. Betesmarken ska vara öppen med ett begränsat inslag av träd och buskar som björk. Värdefulla hagmarksträd som sälj ska finnas. Träd, buskar, sly eller ohävdarter, som vekeååg, och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Hydrologin ska vara naturlig med naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara gott.

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 0,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slåtterängen i Hagatorpet är en frisk till fuktig helt öppen äng på en yta som tidigare varit odlad. Arter som växer i ängen är ängsskallra, vårbrodd, harstarr, flaskstarr, mannagräs, kärrbräsma, ältranunkel och gulvial.

Bevarandemål

Områdets slåtteräng ska vara minst 0,8 hektar. Gräsmarken ska vara hävdgynnad och starkt präglad av slåtter med efterbete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av slåttergynnade arter med stort inslag av ängsskallra. Ängsmarken ska vara öppen och fri från träd och buskar. Ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara ordinärt då andelen slåttergynnade arter är relativt låg. Fortsatt hävd och skötsel kan på sikt medföra att fler hävdgynnade arter från intilliggande artrika områden sprids till ängen.

Dokumentation

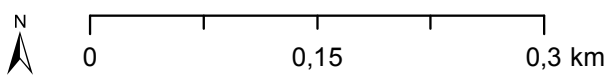
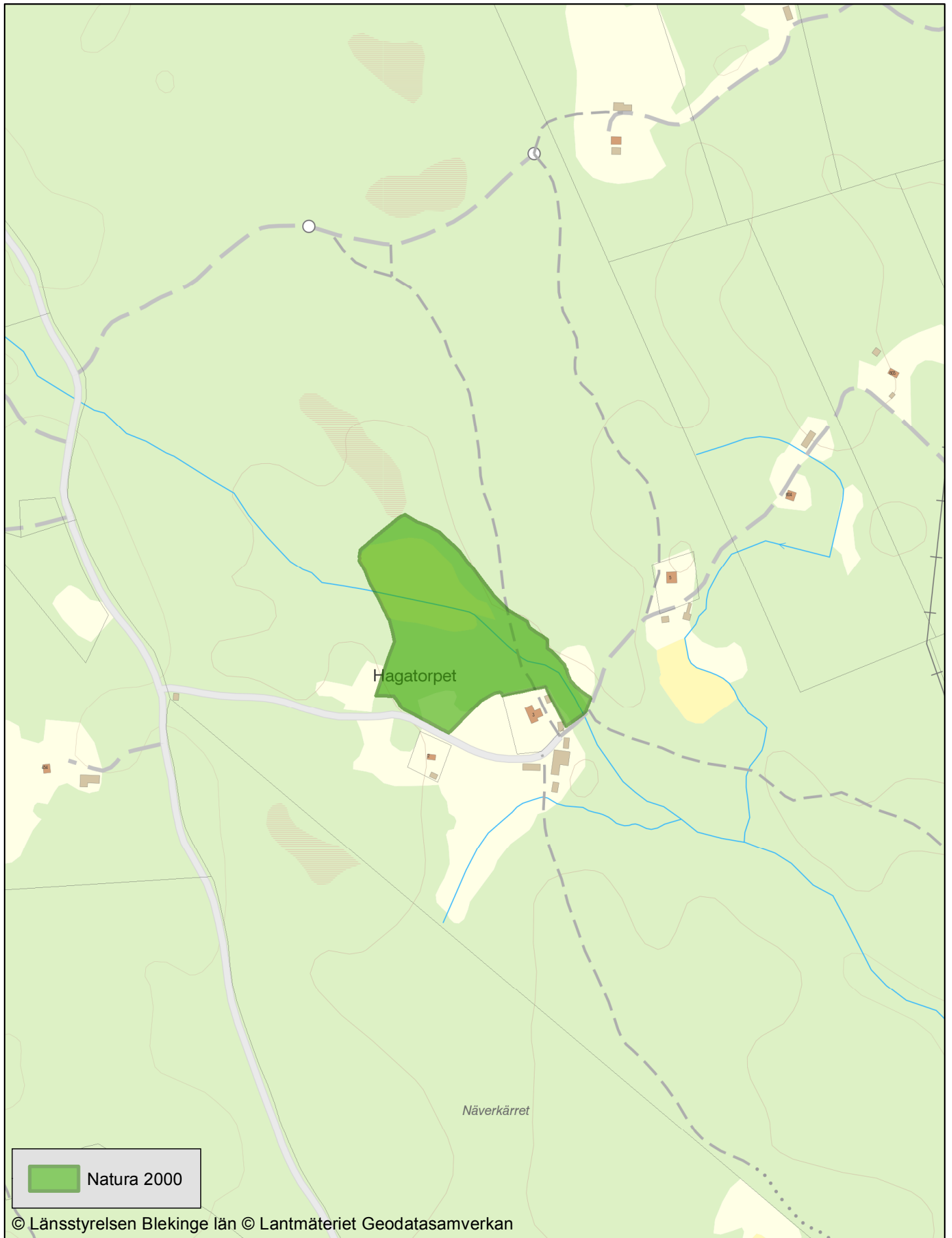
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-02-15).
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig: <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1993. Ängar och hagar i Karlskrona.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2008. Uppföljning av betesmarker och slåtterängar i skyddade områden, typiska och egna indikatorarter, samt negativa indikatorarter. Opublicerat material.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets allmänna kartverk 1915-1919. Häradsekonomiska kartan, Blekinge, Flymen (46). Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.
- Trädportalen, www.tradportalen.se (uttag 2016-02-15).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410244 Hagatorpet

Kartskala 1:5 000